

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

We bouwen duurzaam of we bouwen niet

Yvonne van der Brugge-Wolring
directeur-generaal Rijksvastgoedbedrijf
30 november 2023

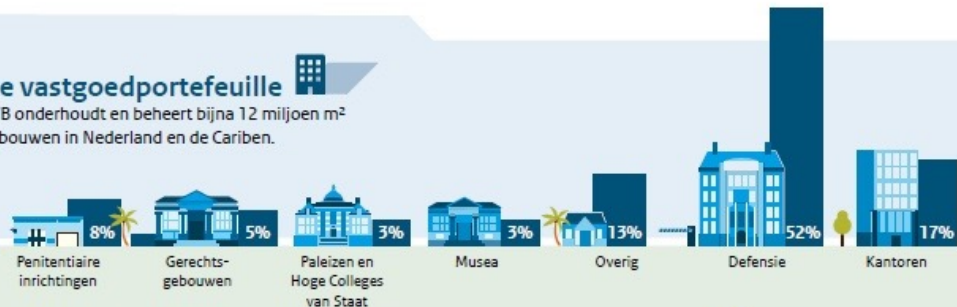

Het Rijksvastgoedbedrijf

Het RVB is meer dan alleen vastgoed. Samen met onze partners werken we aan een gezonde en veilige werk- en leefomgeving. Onze omvang en verscheidenheid zijn uniek. We zetten onze panden, gronden, kennis en expertise in voor een duurzaam Nederland.

Onze vastgoedportefeuille

Het RVB onderhoudt en beheert bijna 12 miljoen m² aan gebouwen in Nederland en de Cariben.

Werkplek voor 120.000 ambtenaren

Gronden

We onderhouden en beheren diverse gronden, van landbouw tot bos.

Agrarische gronden
41.500 hectare

Terreinen Defensie
33.200 hectare

Staatsdomein
Hoog Soeren
3.600 hectare

Kroondomein het Loo
6.700 hectare

Duurzaam ontwikkelen

We zorgen ervoor dat ons vastgoed klaar is voor de toekomst.

Energie-neutraal beheren

Duurzaam renoveren

Innovatie

Met innovaties en pilots zoeken we naar duurzamere manieren van werken.

Het RVB werkt in 2050 100% circulair

Schone energie

We faciliteren de uitbreiding en inzet van groene energiebronnen.

Groene stroom productie voor 700.000 huishoudens

Voor een beter Nederland

Onze gronden en panden zetten we in voor woningbouw, huisvesting van bijzondere groepen, schone energie, duurzame landbouw en nieuwe natuur.

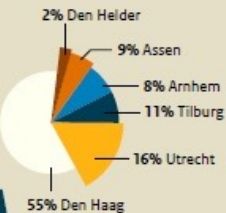

We dragen bij aan de ontwikkeling van woningbouw

Flexwoningen	2.000
Valkenhorst	5.600
Oosterwold	15.000

Onze mensen

Vakmanschap en expertise staan centraal bij onze 2.900 RVB collega's door heel Nederland.

Samen met partners

Als grootste opdrachtgever in vastgoed werken we samen met onze gebruikers, ondernemers, marktpartijen en overheden.

Het RVB besteedt jaarlijks zo'n 1,6 miljard euro uit aan de markt

Veiligheid

We werken uitsluitend met partners die, net als wij, veiligheid als hoogste prioriteit hebben.

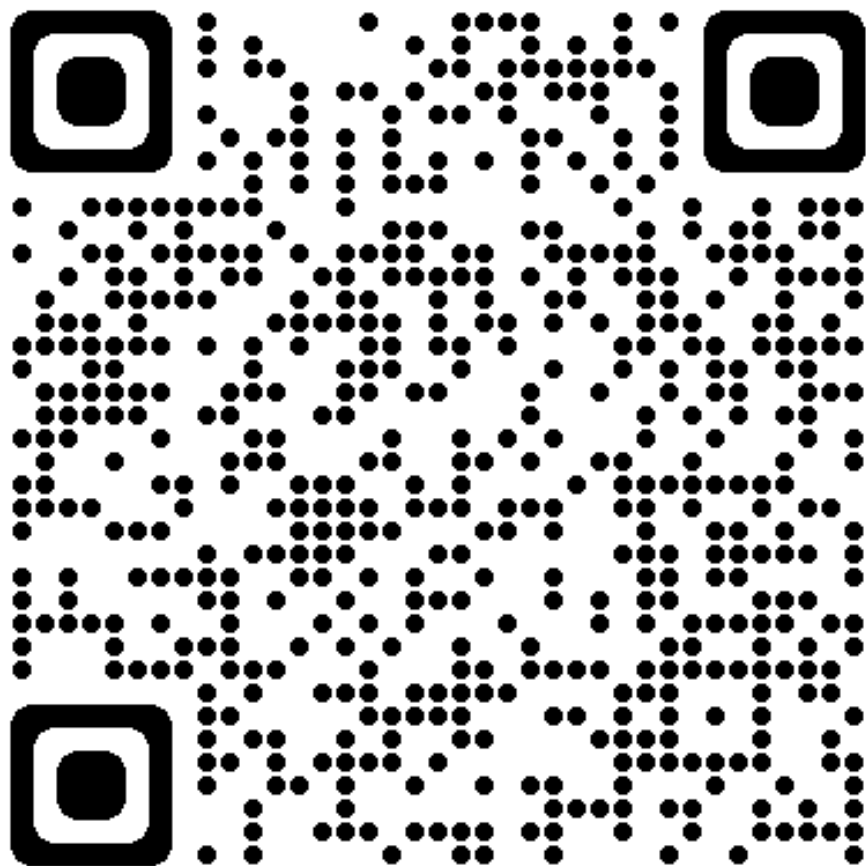

Kantoor Vol Afval

Routekaart verduurzaming Rijksvastgoedbedrijf

Rijksvastgoed

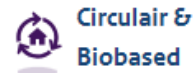
Vastgoed Defensie

Routekaart en inspiratiepakket

Deze infographic gaat in op de standaard aanpak per type ingreep en geeft inzicht in de scans, eisen en gunningscriteria. Daarnaast is ter inspiratie beeldend weergegeven welke duurzaamheidsmaatregelen denkbaar zijn. Dit onderdeel is bedoeld voor medewerkers van het RVB en klantgroepen die zijn betrokken bij vastgoedingrepen in Rijksvastgoed.

Duurzaamheidsthema's

Met 4 thema's werken we integraal aan duurzaam en toekomstbestendig Rijksvastgoed en anticiperen we op toekomstige wetgeving.

Circulair &
Biobased

Natuurinclusief

Energiezuinig &
Hernieuwbaar

Klimaatadaptief

[Routekaart 2.0 strategisch](#)

Wat betekent de routekaart voor elke ingreep?

Klik op de ingreep waar jij bij betrokken bent voor informatie:

Instandhouden

Aanpassen
Slopen
Nieuwbouw

Aanhuren
Aankopen
Verkopen

Maatregelen

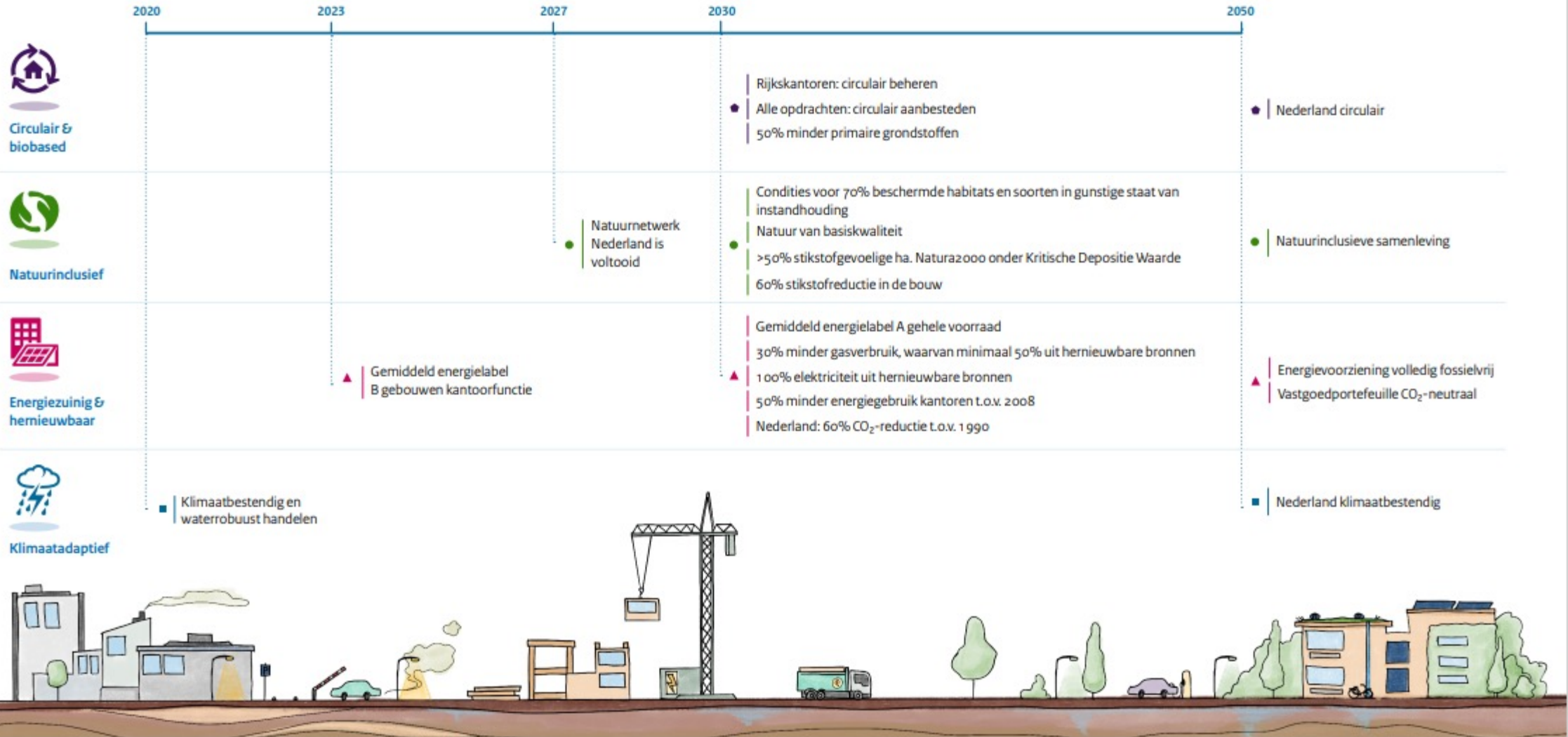
Inspiratie

Welke maatregelen
kan ik toepassen?

Naar 2050 Routekaart Verduurzamen Rijksvastgoed

Deze routekaart begeleidt de weg naar de doelen in 2050. We benutten natuurlijke momenten en maken resultaten meetbaar. Al doende leren we, scherpen onze koers aan en herijken we cyclisch.

Duurzaamheidsthema's Routekaart Verduurzamen Rijksvastgoed

Elke vastgoedlocatie of type ingreep heeft eigen variabelen: mate van versterking, aanwezige (beschermde) planten en dieren, risico's op klimaat effecten, gebiedsgerichte initiatieven en herbruikbaarheid van materialen bijvoorbeeld. Na standaard vooronderzoek van de duurzaamheidspotentie krijgen alle 4 duurzaamheidsthema's een logische en ambitieuze plek in de vestigingskeuze en vastgoedingreep. Deze infographic laat een mix van mogelijke duurzaamheidsmaatregelen zien die je kunt verwachten.

Circulair & biobased

We gebruiken minder grondstoffen en maken verantwoorde ontwerp- en materiaalkeuzes. Hierdoor verlaagt de druk op milieu en creëert het ecologische en economische waarde, nu en later.

Natuurinclusief

We herstellen de groene infrastructuur tijdens de bouw én exploitatiefase. Hierdoor dragen we bij aan de versterking van biodiversiteit, bodem en waterkwaliteit.

Klimaatadaptief

We nemen maatregelen die inspelen op het veranderende klimaat. Hierdoor zijn we beter beschermd tegen wateroverlast, hitte en droogte.

Energiezuinig & hernieuwbaar

We reduceren energiegebruik in gebouwen en gebruiken hernieuwbare energie. Hierdoor neemt de CO₂-uitstoot af.

Voorbeeld maatregelen

- Na onderzoek op beschermde diersoorten isoleren we om de energiebehoefte te verminderen. We gebruiken biobased materialen zoals houtvezel, lisdodde en hennep.
- ▲ We werken gebiedsgericht. Denk aan energie-uitwisseling, aansluiten op warmtenetten, combineren van wateropvang en herstellen van natuurcorridors.
- We zetten dakvlakken meervoudig in voor energieopwekking, kruidenrijke groendaken, waterbuffering, verkoeling, verblijfskwaliteit voor mens en dier.

- We beperken gebruik van drinkwater door regenwateropvang voor een grijs watersysteem en groen dat past bij de lokale waterhuishouding.
- We bouwen emissiearm met lichte, modulaire, herbruikbare, biobased bouwmaterialen met geïntegreerde nestvoorzieningen voor dieren.
- We hergebruiken bouwmaterialen uit donorgebouwen en bouwen losmaakbaar voor toekomstig hergebruik.

Energierijk Den Haag

Stadsbatterij

...kzij de Stadsbatterij
Altijd koffie-
drinken op
zonnestroom

De Stadsbatterij

For more information about this City Battery
visit www.energie.nl/stadsbatterij
or scan the QR-code

The City Battery:

- Offers room to absorb electricity peaks of this building
- Frees up the electricity network
- Charges when electricity is widely available and thus cheap
- Stores solar energy for later use
- Can be used as a source of energy for other buildings in the future

About Energie.nl Den Haag:
In the Energie.nl Den Haag programme, governments and property managers in the center of The Hague work together to save energy in a large number of government buildings, to generate it locally or to jointly purchase (sustainable) energy.

Mede mogelijk gemaakt door:
Sponsored by:

bam **E** CUSTOMIZED ENERGY SYSTEMS **invest** **TR@EF**

Wol als biobased ondergrond voor platte daken

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Gerecycled glas

Kantoor vol Afval

Rijksvastgoedbedrijf
*Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties*

We bouwen duurzaam of we bouwen niet

do 30 november 2023

